

14. juni 2017 • J.nr.: NMK-132-00798 og NMK-132-00799 • Klage_ID: 99863 og 99882 • Ref.: KASSA-NMKN

AFGØRELSE

i sager om afslag på miljøgodkendelse til to husdyrbrug beliggende i Rebild Kommune

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter § 12 i husdyrbrugloven.¹

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Rebild Kommunes afgørelse af 12. april 2016 om afslag på ansøgning om § 12 miljøgodkendelse til husdyrbruget på ejendommen Skindbjerglundvej 5, Skindbjerg, 9520 Skørping.

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Rebild Kommunes afgørelse af 12. april 2016 om afslag på ansøgning om § 12 miljøgodkendelse til husdyrbruget på ejendommen Skindbjergvej 11, Skindbjerg, 9520 Skørping.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet². Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt, jf. husdyrbruglovens § 90.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 som senest ændret ved lov nr. 484 af 11. maj 2010

² Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet

Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Rebild Kommunes afgørelser af 12. april 2016 om afslag på ansøgninger om miljøgodkendelse i medfør af husdyrbruglovens § 12 til husdyrbrugene på ejendommene Skindbjerglundvej 5 og Skindbjergvej 11, 9520 Skørping, er den 13. maj 2016 påklaget til Natur- og Miljøklagenævnet af en konsulent på vegne af ansøgerne (to klager).

Sagerne er pr. 1. februar 2017 overført til Miljø- og Fødevareklagenævnet, jf. lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet § 24, stk. 6.

Klagerne anfører, at sagerne er behandlet forkert i Rebild Kommune, idet sagerne er afgjort på grundlag af vurderinger af totaldepositionen på habitatområdet, selv om ansøgningerne er indsendt før den 15. marts 2011. Til støtte herfor anfører klagerne, at det fremgår af overgangsreglerne til lov nr. 122 af 23. februar 2011 om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, at loven træder i kraft den 15. marts 2011, og at ansøgninger, der er modtaget før den 15. marts 2011, skal behandles efter de hidtil gældende regler. Endeligt anfører klagerne, at de hidtil gældende regler afgør ansøgningerne ud fra en vurdering af merdepositionen på omgivelserne.

Sagens oplysninger

Kommunens afgørelse

Rebild Kommune modtog den 19. december 2008 en ansøgning om udvidelse af anlæg og dyrehold på Skindbjergvej 11, Skindbjerg, 9520 Skørping (NMK-132-00798).

Den 14. marts 2011 modtog kommunen en ansøgning om udvidelse af anlæg og dyrehold på Skindbjerglundvej 5, Skindbjerg, 9520 Skørping (NMK-132-00799).

Ejendommene er beliggende umiddelbart tilstødende hinanden.

Rebild Kommune meddelte ved afgørelser af 12. april 2016 afslag på ansøgningerne for husdyrbrugene på hhv. Skindbjergvej 11 og Skindbjerglundvej 5, idet kommunen vurderede, at det ansøgte ikke kunne drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, jf. § 19 i husdyrbrugloven.

Kommunens afgørelser er vedlagt tre bilag:

- Bilag 1 med Rebild Kommunes kommentarer til bemærkninger i partshøringssvarene
- Bilag 2 (inkl. underbilag 1) med Rebild Kommunes begrundelser for afslaget
- Kortbilag 1 med angivelse af naturpunkter (ikke medtaget i nævnets afgørelse)

I bilag 1 til Rebild Kommunes afgørelse vedrørende Skindbjerglundvej 5 anfører Rebild Kommune i sine kommentarer bl.a., at overholdelse af BAT ikke er ensbetydende med, at beskyttelsesniveauet også er overholdt til den omgivende natur, og at der ikke er givet afslag på baggrund af manglende overholdelse af BAT-niveau, men på baggrund af, at det ikke kan afvises, at det ansøgte vil påvirke områdets naturarealer væsentligt og have skadelig virkning på det berørte Natura 2000 områdes integritet.

Af bilag 1 til Rebild Kommunes afgørelse vedrørende Skindbjergvej 11 fremgår tilsvarende kommentarer fra Rebild Kommune.

Af bilag 2 til Rebild Kommunes afgørelse vedrørende Skindbjerglundvej 5 fremgår bl.a. følgende:

"Begrundelse for afslaget

Ejendommen Skindbjerglundvej 5, 9520 Skørping er beliggende tæt ved Natura 2000-område nr. 18, Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø. Ammoniakemissionen fra den samlede ansøgte produktion medfører en kvælstofdeposition i udvalgte naturområder inden for Natura 2000-området. Depositionen er væsentligt over, hvad Rebild Kommune vurderer som acceptabelt, både isoleret set og i kumulation med kvælstofdepositionen fra Skindbjergvej 11, 9520 Skørping. Se naturvurdering i bilag 1.

Ifølge § 11 Stk. 5 i bek. Nr. 294 af 31. marts 2009 skal Kommunen meddele afslag, hvis hverken de fastlagte beskyttelsesniveauer (bilag 3) eller skærpselsesmulighederne (bilag 4) kan forhindre skade på Natura 2000-områder (i overensstemmelse med reglerne i habitatbekendtgørelsens[^{note 3} udeladt] § 7 og § 11).

I netop denne sag vurderes hverken beskyttelsesniveauet eller skærpselsesmulighederne at være tilstrækkelige til at forhindre skade på Natura 2000-området. Både afskæringskriterierne og dermed også skærpselsesmulighederne omhandler merdeposition, men da den første miljøgodkendelse, der behandles efter husdyrgodkendelsesloven skal omfatte hele anlægget og alle bedriftens arealer, skal kommunen vurdere på den totale kvælstofdeposition fra ejendommens anlæg.

Tabel 1 herunder viser kommunens vejledende tærskelværdier (total belastning) for de respektive habitatnaturområder punkt 2-6. Placering af punkterne 2-6 fremgår af bilag 1. Tabellen viser også kvælstofdepositionen i nudrift for både Skindbjerglundvej 5 og Skindbjergvej 11, og den samlede deposition for de to ejendomme i nudrift. Derudover fremgår depositionen fra Skindbjerglundvej 5 i ansøgt drift samt Skindbjerglundvej 5, ansøgt drift, sammenlagt med Skindbjergvej 11, nudrift. Kvælstofbelastningen fra Skindbjergvej 11 er medtaget, da den indgår i kumulation med kvælstofbelastningen fra Skindbjerglundvej 5, og derfor skal indgå i vurderingen af, hvorvidt det ansøgte har en skadesvirkning på Natura 2000-området.

Punkt	Naturtype	Rebild Kommunes vejledende tærskelværdi (total belastning)	Nudrift			Ansøgt	
			Skindbjerglundvej 5	Skindbjergvej 11	Skindbjerglundvej 5 + Skindbjergvej 11	Skindbjerglundvej 5	Skindbjerglundvej 5 (ansøgt) + Skindbjergvej 11 (nudrift)
2	6210 Kalkoverdrev	0,6	0,3	0,2	0,5	0,6	0,8
3	5130 Enekrat	0,6	0,3	0,2	0,5	0,5	0,7
4	6210 Kalkoverdrev	0,6	0,4	0,3	0,7	0,8	1,1
5	9160 Egeblandskov	1,0	0,7	1,1	1,8	1,3	2,4
6	4030 Tørhede	0,6	0,4	0,9	1,3	0,7	1,6

Tabel 1: Rebild Kommunes vejledende tærskelværdier for kvælstofdeposition (totaldeposition i kg N/ha/år) i naturpunkterne 2-6 og de respektive kvælstofdepositioner fra henholdsvis Skindbjerglundvej 5, 9520 Skørping og Skindbjergvej 11, 9520 Skørping. Beregningerne er foretaget i ejendommens respektive ansøgninger baseret på 2006-normer.

Af Tabel 1 fremgår det, at Rebild Kommunes vejledende tærskelværdier for kvælstofbelastning, i kumuleret nudrift for Skindbjerglundvej 5 og Skindbjergvej 11, overskrides i punkterne 4, 5 og 6. I ansøgt drift, for Skindbjerglundvej 5 alene, overskrides tærskelværdierne for kvælstofbelastning i punkterne 4, 5 og 6, og kumuleret med nudrift for Skindbjergvej 11 overskrides tærskelværdierne i alle punkterne 2, 3, 4, 5 og 6.

Med baggrund i ovenstående har Rebild Kommune vurderet, at det ansøgte projekt på Skindbjerglundvej 5, 9520 Skørping under hensyn til bevaringsmålsætningen vil kunne påvirke Natura 2000-område nr. 18 (Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø) væsentligt. Således kan det ikke uden rimelig tvivl udelukkes, at en godkendelse af det ansøgte projekt kan skade opretholdelsen af en gunstig bevaringsstatus for beskyttede arter og naturtyper i Natura 2000-området. Der må derfor meddeles afslag til det ansøgte projekt på Skindbjerglundvej 5, 9520 Skørping.

Bilag 1: Naturvurdering

[...]

Naturbeskyttelse

I det følgende vurderes hvorledes ammoniakemission fra husdyrbrugenes stalde og gødningslagre vil kunne påvirke potentielt kvælstoffølsomme naturarealer omkring brugtet.

Ansøgningen er indsendt til Rebild Kommune før vedtagelse af det nuværende gældende beskyttelsesniveau, der regulerer på totaldeposition fra ejendommen under hensyntagen til antallet af øvrige husdyrbrug i området. Kommunen har haft ansøgning fra både Skindbjergvej 11 og Skindbjerglundvej 5, der ligger umiddelbart tilstødende hinanden, til behandling samtidig. Som en vejledning til begge ansøgere har kommunen derfor (i september 2014) oplyst om hvilke tærskelværdier for totaldeposition kommunen forventer at administrere efter i den konkrete behandling af ansøgningerne (se slutnote om vejledende tærskelværdier [note i]).

[note i: Vejledende tærskelværdier:

For at kunne godtgøre at det samlede belastningsbidrag fra de to ejendomme ikke skader de nærliggende naturarealer har Rebild Kommune oplyst begge ansøgere om at depositionen fra de to ejendomme tilsammen som udgangspunkt ikke må overstige nærmere definerede tærskelværdier. Ved fastsættelse af de vejledende tærskelværdier støtter Kommunen sig til notat fra DMU 26. juni 2005 "Usikkerheder i modeller for ammoniak i forbindelse med VVM og tærskelværdi for beregnet kvælstofafsætning for en enkelt kilde til særlig følsomme naturområder".

På baggrund af førnævnte notat samt de harmoniserede tålegrænser for naturtyperne generelt sættes to tærskelværdier for hvor meget naturarealerne som udgangspunkt vurderes at kunne tåle. Tærskelværdien vurderes at være 0,6 kg N/ha/år for stor kvælstoffølsomhed – herunder stort registreret indhold af N-følsomme planter og 1,0 kg N/ha/år for mindre kvælstoffølsomhed – herunder lille registreret indhold af N-følsomme planter. Baggrundsmaterialet er de harmoniserede tålegrænseintervaller, statens devanokortlægning (2004-2006 og 2010-2011) og for punkt 2, 3 og 4 derudover en detailkortlægning af kalkoverdrevens plantevækst (fra 1997) sammenholdt med Ellenberg-værdier for planters N-følsomhed ("Zeigerwerte von Pflanzen in Mitteleuropa", Heinz Ellenberg m.fl., 2. udgave, 1992).

I forbindelse med udmelding af de vejledende tærskelværdier oplyste Rebild Kommune endvidere at de enkelte ejendommens andel af tærskelværdien forventes at blive estimeret på baggrund af ejendommens nuværende lovlige kvælstofdeposition på naturarealerne.]

Nedenstående tabel viser både de tidligere udmeldte tærskelværdier og resultat af depositionsregninger til punkt 2-6 (nærmeste § 7 arealer indenfor Natura 2000 området), se placering på Kortbilag 1.

[tabel - svarende til tabel 1 gengivet ovenfor – udeladt]

Kvælstofdeposition og tærskelværdier. Baggrundsbelastningen i området er i de seneste år beregnet til ca. 13-15 kg N/ha/år.

De nærmeste naturarealer i forhold til ejendommene udgøres af en mindre § 3 registreret sø samt flere mere eller mindre sammenhængende overdrev i slugten nærmest Skindbjerglundvej 5, se Kortbilag 1. Der er ikke foretaget nærmere vurdering af kvælstofdeposition til de pågældende arealer i denne sammenhæng, da det ikke forventes at være til hinder for det ansøgte.

De øvrige naturarealer i nærhed af ejendommene ca. 500 m vest, nord og øst for staldanlæggene, se Kortbilag 1, er alle beliggende indenfor natura 2000-område nr. 18 Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum. Vurdering af depositionsregninger hertil fremgår af følgende:

Naturarealerne 2, 3 og 4 er beliggende indenfor fredningen "Skindbjerg" (fra 1989), som først og fremmest har til formål at bevare områdets overdrev med betydelige botaniske interesser. De botaniske værdier afspejles også i Nordjyllands Amts kortlægning af kalkoverdrev fra 1997 Artslisterne fra lokalitet 2, 3 og 4 indeholder adskillige sjældne arter – herunder et betydeligt indslag af kvælstoffølsomme arter (jf Ellenbergværdier [note ii udeladt]). Som følge af de høje naturværdier bruger Rebild Kommune hvert år ressourcer på naturpleje på overdrevsarealerne.

Alle naturarealerne 2-4 er kortlagte habitatnaturtyper fra udpegningsgrundlaget indenfor Natura 2000 område 18 Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø. Naturareal 2 og 4 er kortlagt som habitatnaturtype nr. 6210 kalkoverdrev, der har tålegrænser i intervallet 15-25 kg N/ha/år. Overdrevenes naturtilstand er vurderet hhv god og moderat. Areal 3 er kortlagt som en blanding af habitatnaturtype nr. 6210 kalkoverdrev og habitatnaturtype 5130 Enekrat, ligeledes med tålegrænser i intervallet 15-25 kg N/ha/år. Naturtilstanden er vurderet god for kalkoverdrev og moderat for enekrat.

Jf. naturplanen for Natura 2000-område nr. 18 indeholder det pågældende område nogle af landets mest bevaringsværdige arealer med lysåbne naturtyper. Det gælder bl.a. forekomster af kalkoverdrev med en lang række af sjældne planter som f.eks. rødlistearterne afbidt høgeskæg, bakke-fnokurt samt de meget sjældne og rødlistede orkidéer fruesko og bakkegøgeurt. Prognosen for enekrat og overdrev i området er ugunstig. Det skyldes bl.a. at kvælstof-depositionen overskrider laveste ende af tålegrænseintervallet samt at arealerne generelt er små og fragmenterede og under tilgroning. Hverken eksisterende eller yderligere kvælstofdeposition fra Skindbjerg/Skindbjerglundvej er således i overensstemmelse med at opnå gunstig bevaringsstatus.

På baggrund af de tre arealers særdeles høje botaniske kvaliteter og de høje målsætninger jf. Natura 2000 plan og fredning vurderes både selve ejendommens ansøgte belastning på 0,8 kg N/ha/år i punkt 4 og den samlede belastning (inkl Skindbergvej 11) på 0,7 -1,1 kg N/ha/år i punkterne 2, 3 og 4 at kunne påvirke de førnævnte naturarealer væsentligt.

Naturareal 5 er ligeledes en kortlagt habitatnaturtype fra udpegningsgrundlaget indenfor Natura 2000 område 18 Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø. Arealet er kortlagt som habitatnaturtype nr. 9160 Ege-blandskov, der har tålegrænser i intervallet 10-20 kg N/ha/år. Naturtilstanden er vurderet høj og ifølge naturplanen for Natura 2000-område nr. 18 er prognosen vurderet ugunstig pga. kvælstofdeposition. Arealet er en del af den statsejede Skindbjerglundskov, som menes at rumme rester og efterkommere af den oprindelige egeskov, der i middelalderen udgjorde Rold Skov. Dette kan betyde, at Skindbjerglund med sine 250 år gamle ege er en direkte efterkommer af den oprindelige Rold Skov, der dækkede det meste af Himmerland. En del af Skindbjerglundskoven blev fredet i

1955 med det formål at bevare egebevoksningen og friholde den for forstmæssig udnyttelse og naturstyrelsen foretager pleje af skoven med bl.a. skovgræsning.

På baggrund af at naturtypen Ege-blandskov er særdeles kvælstoffølsom (tålegrænsens laveste ende er med sikkerhed overskredet) og den høje målsætning jf. Natura 2000 planen mm vurderes både den ansøgte belastning fra selve ejendommen på 1,3 kg N/ha/år og den samlede belastning (inkl Skindbjergvej 11) på 2,4 kg N/ha/år at kunne påvirke naturarealet væsentligt.

Naturareal 6 er kortlagt som habitatnaturtype nr. 4030 Tør hede, der har tålegrænser i intervallet 10-20 kg N/ha/år. Naturtilstanden er vurderet moderat til god og ifølge naturplanen for Natura 2000-område nr. 18 er prognosen for naturtypen vurderet ugunstig pga fragmentering, kvælstofdeposition og tilgroning.

På baggrund af at naturtypen tør hede er særdeles kvælstoffølsom (tålegrænsens laveste ende er med sikkerhed overskredet) og den høje målsætning jf. Natura 2000 planen vurderes den ansøgte belastning fra selve ejendommen på 0,7 kg N/ha/år men især den samlede ansøgte belastning (inkl Skindbjergvej 11) på 1,6 kg N/ha/år at kunne påvirke naturarealet væsentligt.

Natura 2000-områder og bilag IV-arter

[...]

Ejendommenes staldanlæg ligger ca. 500 m fra Natura 2000 område nr. 18 Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø, hvori naturarealerne 2-6 (se ovenfor) er placeret.

[...]

For samtlige arealer 2-6 gælder at de er kortlagt som habitatnaturtyper, der er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 18. Se nærmere vurdering i forhold til Natura 2000 planen i ovenstående afsnit.

Med henvisning til at specifikke beskyttede arter fortrinsvist vurderes at være afhængig af ovenstående naturarealer som levested er der ikke i denne sammenhæng foretaget nærmere vurdering af det ansøgte påvirkning af arter omfattet af habitatdirektivets bilag II (på udpegningsgrundlaget) og bilag IV.

Rebild Kommune vurderer at det ansøgte vil påvirke områdets naturarealer væsentligt og have skadelig virkning på det berørte Natura 2000 områdes integritet."

Af bilag 2 til Rebild Kommunes afgørelse vedrørende Skindbjerglundvej 11 fremgår tilsvarende vurderinger med de nødvendige tilpasninger for så vidt angår beregningerne af kvælstofbelastningen. Beregningerne af kvælstofbelastningen for Skindbjerglundvej 11 fremgår af afgørelsens bilag 1:

"

Punkt	Naturtype	Rebild Kommunes vejledende tærskelværdi (total belastning)	Nudrift			Ansøgt	
			Skindbjergvej 11	Skindbjerglundvej 5	Skindbjergvej 11 + Skindbjerglundvej 5	Skindbjergvej 11	Skindbjerglundvej 11 (ansøgt) + Skindbjerglundvej 5 (nudrift)
2	6210 Kalk-	0,6	0,2	0,3	0,5	0,2	0,5

	overdrev						
3	5130 Ene- krat	0,6	0,2	0,3	0,5	0,3	0,6
4	6210 Kalk- overdrev	0,6	0,3	0,4	0,7	0,4	0,8
5	9160 Ege- blandskov	1,0	1,1	0,7	1,8	1,4	2,1
6	4030 Tør- hede	0,6	0,9	0,4	1,3	1,2	1,6

”

Kommunens bemærkninger til klagerne

Rebild Kommune har den 1. juni 2016 indsendt sine bemærkninger i anledning af klagerne til nævnet, hvor kommunen fastholder afgørelserne.

Klagers supplerende bemærkninger

Klagers konsulent har den 3. marts 2017 indsendt supplerende bemærkninger til klagen vedrørende Skindbjergvej 11. I bemærkningerne anføres bl.a., at sagen er parallel med sagen NMK-132-00636, der omhandlede anvendelsen af overgangsreglerne i lov nr. 122 af 23. februar 2011, og hvor nævnet fandt, at kommunen havde vurderet ansøgningen på baggrund af beskyttelsesniveauet i den nyeste bekendtgørelse, hvilket ikke var det korrekte regelgrundlag.

Videre anføres, at der er en merbelastning i projektet på 0,4 kg N/ha/år, men at det ikke er udelukket, at merbelastningen ved tilpasning af projektet kan nedbringes til 0.

Endelig anføres, at Rebild Kommune ikke har redegjort nærmere for skadevirkningerne i forhold til habitatdirektivet, hvilket ifølge klager er en mangel.

Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger og afgørelse

Indledende bemærkninger om retsgrundlaget

Ansøgningerne om udvidelse af husdyrbrugene på ejendommene Skindbjergvej 11 og Skindbjerglundvej 5 er indsendt af ansøgerne hhv. den 19. december 2008 og den 14. marts 2011. Sagerne skal derfor behandles efter husdyrbruglovens regler gældende før 15. marts 2011 og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens regler gældende før 10. april 2011.³

Henvisningerne i det følgende til husdyrbrugloven er derfor en henvisning til reglerne i husdyrbrugloven gældende før den 15. marts 2011, dvs. lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 som senest ændret ved lov nr. 484 af 11. maj 2010.

Ligeledes er henvisningerne i det følgende til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen en henvisning til reglerne gældende før den 10. april 2011, dvs. bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 som senest ændret ved bekendtgørelse nr. 1681 af 22. december 2010.

Retsgrundlaget for ansøgninger indsendt før den 15. marts 2011 kan på denne baggrund gengives som følger:

³ Jf. § 2, stk. 2, i lov nr. 122 af 23. februar 2011 samt § 2, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 291 af 6. april 2011

Kommunalbestyrelsen skal ved godkendelse efter husdyrbruglovens § 12 varetage hensynet til natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart over for næringsstofpåvirkning, jf. husdyrbruglovens § 23, nr. 2.

I øvrigt skal der foretages en vurdering af, om det ansøgte projekt i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke internationale naturbeskyttelsesområder væsentligt, før der træffes afgørelse efter husdyrbruglovens § 12, jf. habitatbekendtgørelsens⁴ § 6, stk. 1, jf. § 7, stk. 6, nr. 2. Hvis projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område, jf. habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 2.

Hvis der i Natura 2000-området indgår naturtyper omfattet af husdyrbruglovens § 7, stk. 1, nr. 1-7, må der ikke etableres anlæg for mere end 15 dyreenheder helt eller delvis inden for 300 meter fra disse naturtyper. Tilsvarende gælder for udvidelser og ændringer af bestående husdyrbrug, hvis udvidelsen eller ændringen medfører forøget ammoniakfordampning fra anlægget, jf. § 7, stk. 2 (bufferzone I). I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er der dels fastsat regler om et generelt ammoniakreduktionskrav samt skærpede krav i de såkaldte bufferzoner, dvs. op til 1.000 meter fra natur, der er omfattet af lovens § 7, herunder heder, overdrev og søer, der er beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder, jf. lovens § 7, stk. 1, nr. 5-7.

Hvis der ikke indgår naturtyper, der omfattes af husdyrbruglovens § 7, stk. 1, nr. 1-7, kan kommunen i særlige tilfælde fastsætte vilkår, der skærper beskyttelsesniveauerne i bilag 3. Et særligt tilfælde foreligger, hvis projektet indebærer en virkning på miljøet, som ikke er i overensstemmelse med reglerne i habitatbekendtgørelsen eller en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 11, stk. 2, og 3. Ved skærpelsen af det i bilag 3 fastlagte beskyttelsesniveau skal kommunen anvende de beregningsmetoder og de kriterier for vilkårsfastsættelse, som fremgår af bilag 3 og 4, jf. § 11, stk. 4.

Hvis beskyttelsen efter bilag 3 eller 4 ikke kan forhindre skade på internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttede arter i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens regler, skal kommunalbestyrelsen meddele afslag, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 11, stk. 5.

I relation til naturtyper, der indgår i udpegningsgrundlaget for et Natura 2000-område, må projektets påvirkning af området vurderes på baggrund af merbelastningen (belastningen fra den ansøgte etablering, ændring eller udvidelse) og totalbelastningen (sum af belastningen hidrørende fra eksisterende drift og den ansøgte ændring eller udvidelse). Ved vurderingen af områdets påvirkning fra projektet i sammenhæng med andre planer og projekter må inddrages den kumulative belastning af området hidrørende fra andre nærliggende husdyrbrug, samt den tilstedeværende baggrundsbelastning, jf. Natur- og Miljøklagenævnets afgørelser i NMK-132-00345 og NMK-132-00608.

Ammoniakpåvirkning af Natura 2000-område nr. 18 Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø
Ejendommenes staldanlæg er beliggende ca. 500 meter fra Natura 2000-område nr. 18 Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø, hvor bl.a. følgende naturtyper indgår:

⁴ Bekendtgørelse nr. 926 af 27. juni 2016 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

- Naturpunkt 2: 6210 Kalkoverdrev
- Naturpunkt 3: 5130 Enekrat
- Naturpunkt 4: 6210 Kalkoverdrev
- Naturpunkt 5: 9160 Ege-blandskov
- Naturpunkt 6: 4030 Tør hede

Om naturpunkterne 2 og 4 fremgår af kommunens afgørelse, at tilstanden på afgørelsestidspunktet er vurderet hhv. god og moderat. Videre fremgår det, at naturpunkt 3 på afgørelsestidspunktet er kortlagt som en blanding af naturtyperne kalkoverdrev og enekrat, hvor naturtilstanden er vurderet god for kalkoverdrevet og moderat for enekrattet. Endelig er tilstanden af naturpunkt 5 på afgørelsestidspunktet vurderet høj, og naturtilstanden af naturpunkt 6 er på afgørelsestidspunktet vurderet moderat til god.

Af Natura 2000-plan 2016-2021, Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø, Natura 2000-område nr. 18, Habitatområde nr. 20, Fuglebeskyttelsesområde F3 og F4, 2016, fremgår, at det overordnede mål for området bl.a. er, at naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget opnår gunstig bevaringsstatus, at områdets mange og truede naturtyper og arter sikres, herunder de nationalt vigtige og truede lysåbne naturtyper sure overdrev, kalkoverdrev, tørre heder m.fl., samt at områdets økologiske integritet sikres – bl.a. i form af en for naturtyperne lav næringsstofbelastning.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i forbindelse med sagens behandling gennemgået oplysninger om naturpunkterne i Naturdatabasen. Det fremgår heraf, at tilstanden af naturpunkt 2 er vurderet god, tilstanden af naturpunkterne 3, 4 og 6 er vurderet moderat, og tilstanden af naturpunkt 5 er vurderet høj.

Rebild Kommune har beregnet, at den ansøgte udvidelse af husdyrbruget på Skindbjerglundvej 5 vil medføre en totaldeposition på naturpunkterne 2 til 6 på hhv. 0,6, 0,5, 0,8, 1,3 og 0,7 kg N/ha/år. Videre har Rebild Kommune beregnet, at den ansøgte udvidelse af husdyrbruget på Skindbjergvej 11 vil medføre en totaldeposition på naturpunkterne 2 til 6 på hhv. 0,2, 0,3, 0,4, 1,4 og 1,2 kg N/ha/år.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens beregninger.

Miljø- og Fødevareklagenævnet konstaterer på denne baggrund, at den samlede totaldeposition på naturpunkterne 2 til 6 fra den ansøgte udvidelse af husdyrbrugene beliggende Skindbjerglundvej 5 og Skindbjergvej 11 vil være på hhv. 0,8, 0,8, 1,2, 2,7 og 1,9 kg N/ha/år.

Tålegrænserne for naturtyperne er i kommunens afgørelse angivet til 15-25 kg N/ha/år for kalkoverdrev og enekrat, og 10-20 kg N/ha/år for ege-blandskov og tør hede. Baggrundsbelastningen i området er angivet til ca. 13-15 kg N/ha/år.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder ikke grundlag for at tilsidesætte de angivne tålegrænser for naturtyperne eller den angivne baggrundsbelastning i området.

Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at baggrundsbelastningen sammen med den samlede tilførsel af kvælstof fra anlæggene i de ansøgte projekter medfører, at den nedre tålegrænse for naturtyperne ege-blandskov (naturpunkt 5) og tør hede (naturpunkt 6) overskrides væsentligt. Nævnet har lagt vægt på, at tålegrænsen for de nævnte naturtyper er 10-20 kg N/ha/år, og at den samlede tilførsel af kvælstof til naturpunkt 5 og 6 er hhv. 15,7-17,7 kg N/ha/år og 14,9-16,9 kg N/ha/år. Næv-

net finder derfor, at der må foretages en vurdering af, om den samlede ammoniaktilførsel fra de ansøgte anlæg sammenholdt med baggrundsbelastningen over tid vil påvirke naturtyperne negativt.

Rebild Kommune har i deres afgørelser bl.a. begrundet afslagene med, at habitatnaturtyperne ege-blandskov og tør hede er særdeles kvælstoffølsomme og indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 18 Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø. Arealernes naturtilstand er henholdsvis høj og moderat, men deres bevaringsprognose er ugunstig bl.a. på grund af, at baggrundsbelastningen med kvælstof overskrider laveste ende af naturtypernes tålegrænseinterval. På baggrund af dette og sammenholdt med den høje målsætning for naturområderne i Natura 2000- planen, vurderes den ansøgte belastning fra de to ejendomme hver især samt den samlede belastning fra de to ejendomme at kunne påvirke naturarealerne væsentligt. Miljø- og Fødevareklagenævnet finder ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens vurderinger og begrundelser.

Efter Miljø- og Fødevareklagenævnets vurdering kan det ikke udelukkes, at det ansøgte vil forringe muligheden for at opretholde en gunstig bevaringsstatus for ege-blandskov (naturpunkt 5) i det internationale naturbeskyttelsesområde, ligesom det efter nævnets vurdering ikke kan udelukkes, at det ansøgte vil forringe muligheden for at opnå en gunstig bevaringsstatus for tør hede (naturpunkt 6). Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer desuden, at beskyttelsen efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 og 4 ikke kan forhindre skade på det internationale naturbeskyttelsesområde og beskyttede arter i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens regler, og at kommunen således med rette har meddelt afslag på det ansøgte, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 11, stk. 5. Miljø- og Fødevareklagenævnet har bl.a. lagt vægt på, at der er tale om meget kvælstoffølsomme naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget indenfor Natura 2000-område nr. 18, og hvor den lave ende af tålegrænseintervallet for naturområderne er væsentligt overskredet.

For så vidt angår klagers henvisning til Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse i NMK-132-00636 bemærker Miljø- og Fødevareklagenævnet, at kommunen i den nævnte sag – efter Natur- og Miljøklagenævnets vurdering – havde vurderet ansøgningen (indgivet den 4. december 2007) på baggrund af beskyttelsesniveauet i bekendtgørelse nr. 291/2011, dvs. reglerne gældende *efter* 10. april 2011. I den foreliggende sag har kommunen netop vurderet sagen efter de på ansøgningstidspunktet gældende regler, jf. ovenfor.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Rebild Kommunes afgørelse af 12. april 2016 om afslag på ansøgning om § 12 miljøgodkendelse til husdyrbruget på ejendommen Skindbjerglundvej 5, Skindbjerg, 9520 Skørping.

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Rebild Kommunes afgørelse af 12. april 2016 om afslag på ansøgning om § 12 miljøgodkendelse til husdyrbruget på ejendommen Skindbjergvej 11, Skindbjerg, 9520 Skørping.

Miljø- og Fødevareklagenævnet beklager den lange sagsbehandlingstid.

Annette Nørby
Kontorchef

Stedfortrædende formand

Afgørelsen er sendt pr. e-mail til:

Gårdejer Thorleif Wulff Andersen, tildethorleif@hotmail.com

Tolstrup Farming ApS, lars@tolstrupfarming.dk

Agri Nord, att.: Konsulent Hans Ole Kristensen, hok@agrinord.dk

Rebild Kommune, sagsnr.: 09.17.18-P19-294-09, jemi@rebild.dk, cnm@rebild.dk,
raadhus@rebild.dk